

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова
Наукова бібліотека
Інформаційно-бібліографічний відділ

БІБЛІОГРАФІЧНЕ ПОСИЛАННЯ
(загальні правила складання)
ВІДПОВІДНО ДО ДСТУ 8302:2015, ЗАПРОВАДЖЕНОГО В ДІЮ
В УКРАЇНІ 01.07.2016

Методичні рекомендації

2-ге видання, перероблене і доповнене

Харків – 2024

УДК 025.5(07)
Б59

Укладач: Т. О. Гетьманова

Б59 **Бібліографічне** посилання (загальні правила складання) відповідно до ДСТУ 8302:2015, запровадженого в дію в Україні 01.07.2016 : метод. рек. / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад. Т. О. Гетьманова ; відп. за вип. В. О. Статкус]. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2024. – 25 с.

Методичні рекомендації розроблено з метою допомоги при оформленні посилань в наукових роботах за ДСТУ 8302:2015.

Видання буде корисним для науковців, викладачів, аспірантів, студентів, видавців, а також усіх тих, хто стикається з питаннями бібліографічного опису документів.

УДК 025.5(07)

© ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2024

Зміст

Вступ	4
Загальні положення	6
Основні види посилань та способи їх використання	8
Особливості складання бібліографічного посилання на електронний ресурс локального та віддаленого доступу	14
Особливості складання бібліографічного посилання на архівний документ	15
Приклади бібліографічних описів для списку посилань	16
Книги	16
Однотомні видання	16
Один автор	16
Два і три автори	16
Чотири автори	16
П'ять і більше авторів	16
Без автора (під назвою)	17
Збірники	17
Матеріали конференцій, з'їздів, тези доповідей	17
Багатотомні видання	17
Інші видання	17
Каталоги	17
Препринти	18
Авторські свідоцтва	18
Патенти	18
Дисертації	18
Автореферати дисертацій	19
Законодавчі та нормативні документи	19
Звіти про НДР	19
Стандарти	19
Рецензія	20
Частина видання	20
Розділ книги	20
Стаття з журналу	21
Стаття з газети	21
Стаття зі збірника	21
Електронні ресурси віддаленого доступу	21
Опис ресурсу загалом	21
Опис частини електронного ресурсу	22
Приклади внутрішньотекстових бібліографічних посилань	22
Приклади підрядкових бібліографічних посилань	22
Приклади комплексних бібліографічних посилань	23
Список використаних джерел	24

Вступ

Методичні рекомендації розроблено згідно з національним стандартом ДСТУ 8302:2015 «Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».

Необхідність розробки даних методичних рекомендацій зумовлена критичною ситуацією, що склалася в українському освітньому та науковому середовищах з академічною доброчесністю і з плагіатом.

Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Академічний плагіат розглядається законом України «Про вищу освіту» як порушення академічної доброчесності. Академічний плагіат – це оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання.

До видів плагіату відносять: републікацію, реплікацію, рерайт, фальсифікацію, дослівний плагіат, відсутність посилань на прямі цитати, мозаїчний плагіат, неадекватне перефразування, поєднання власного та запозиченого тексту без цитування джерел, копіювання чужої наукової роботи та привласнення праці, згадування джерела без посилання тощо.

У науковому світі існує понад 6 тис. різних стилів (правил) цитування джерел у наукових роботах залежно від галузі, місця, в якому публікується робота, тощо. Правила оформлення цитувань та посилань введено в систему міжнародних стандартів ISO та національного стандарту ДСТУ 8302:2015 в Україні, запровадженого у дію з 01.07.2016 р.

Згідно з Наказом Міністерства освіти та науки України № 40 від 12.01.2017 р. «Вимоги до оформлення дисертації» список використаних джерел у дисертації «може оформлятися здобувачем наукового ступеня за його вибором з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» або одним із стилів, віднесених до рекомендованого переліку стилів оформлення списку наукових публікацій» [3]. До цього рекомендованого переліку включено 11 міжнародних стилів, які відображають усі галузі наукових досліджень:

1. MLA (Modern Language Association) style.
2. APA (American Psychological Association) style.
3. Chicago/Turabian style.

4. Harvard style.
5. ACS (American Chemical Society) style.
6. AIP (American Institute of Physics) style.
7. IEEE (Institute of Electrical and Electronics Engineers) style.
8. Vancouver style.
9. OSCOLA.
10. APS (American Physics Society) style.
11. Springer Math Phys Style.

Мета цих методичних рекомендацій – надати допомогу з оформлення посилань в наукових роботах за ДСТУ 8302:2015.

Видання буде корисним для науковців, викладачів, аспірантів, студентів, видавців, а також усіх тих, хто стикається з питаннями бібліографічного опису документів.

Загальні положення

Джерело – носій інформації (книга, стаття, сайт), що містить важливу інформацію з теми статті.

Виноски забезпечують можливість додавати у текст статті інформацію, що доповнює основний текст джерелами або уточненнями, але не перериває текст у статті. Виноски додаються автором у тексті й виводяться в окремому розділі (чи розділах) статті за допомогою відповідних тегів або шаблонів. Розділ, де показуються примітки, розташовують наприкінці статті (або розділу).

Знак виноски – умовна позначка у вигляді арабських цифр (порядкових номерів), літер чи астериска (зірочки), що використовують для пов'язування підрядкових і позатекстових бібліографічних посилань з частиною основного тексту документа.

Посилання (англ. reference), також поклик – посилання у паперових і електронних документах – уривок, витяг з якого-небудь твору, на який посилаються у викладі, з точною назвою джерела й вказівкою на відповідну сторінку. Іноді те саме, що виноска.

Об'єкт бібліографічного посилання – усі види опублікованих і неопублікованих документів, їхні окремі складники або групи документів на будь-яких носіях інформації.

Бібліографічний опис – це наведена за певними правилами сукупність відомостей про документ (матеріал), призначена для його ідентифікації.

Список джерел (використаних чи рекомендованих) має бути створено за «ДСТУ 7.1:2006. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання».

Список бібліографічних посилань створюють за ДСТУ 8302-2015 «Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».

Сукупність позатекстових бібліографічних посилань, оформлених як перелік бібліографічних записів, не можна вважати бібліографічним списком (списком використаних джерел). Проте текст документа можна пов'язувати знаками виноски з бібліографічним списком використаних джерел.

Елементи бібліографічного запису (заголовки та бібліографічний опис) та знаки пунктуації в бібліографічному посиланні, незалежно від його призначення та виду, подають згідно з ДСТУ ГОСТ 7.80:2007 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Заголовок. Загальні вимоги та правила складання» і ДСТУ ГОСТ

7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання» з урахуванням таких особливостей:

- у заголовку бібліографічного запису подають відомості про одного, двох чи трьох авторів, при цьому імена цих авторів у відомостях про відповідальність (за навскісною рисою) не повторюють;
- за потреби у заголовку бібліографічного запису позатекстового посилання можна зазначити більше ніж три імені авторів;
- замість знака «крапка і тире» (. –), який розділяє зони бібліографічного опису, в бібліографічному посиланні рекомендовано застосовувати знак «крапка» (.)
- дві навскісні риси (//) можна замінювати крапкою, а назву виділяти шрифтом (наприклад, курсивом);
- відомості, запозичені не з титульної сторінки документа, дозволено не брати у квадратні дужки;
- після назви дозволено не зазначати загального позначення матеріалу («Текст», «Електронний ресурс» тощо);
- у складі вихідних даних дозволено не подавати найменування (ім'я видавця);
- у складі відомостей про фізичну характеристику документа можна зазначити або його загальний обсяг (наприклад, 254 с.), або номер сторінки, на якій подано об'єкт посилання (наприклад, С. 25);
- дозволено не наводити відомостей про серію та Міжнародний стандартний номер (ISBN, ISMN, ISSN).

В усіх елементах бібліографічного опису (за винятком основної назви документа й відомостей, що належать до назви та містять одне слово) дозволено скорочувати окремі слова та словосполучення згідно з:

ДСТУ 3582:2013 «Інформація та документація. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень в українській мові. Загальні вимоги та правила».

ДСТУ 6095:2009 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Правила скорочення заголовків і слів у заголовках публікацій».

ДСТУ 7093:2009 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Скорочення слів і словосполук, поданих іноземними європейськими мовами».

Відомості про згадуваний документ, опублікований іншою мовою, у бібліографічних посиланнях наводять мовою оригіналу.

Якщо осіб чи організацій, відповідальних за видання, чотири та більше, у відомостях про відповідальність (за навскісною рисою («/»)), перелічують усіх або зазначають лише першого із додаванням скорочення [та ін.] або його еквівалента [et al.].

Основні види посилань та способи їх використання

Таблиця 1 – Основні види посилань та способи їх використання

Види бібліографічних посилань						
За складом елементів бібліографічного запису	<u>Повне</u>	За повторністю наведення посилань на один і той самий об'єкт	<u>Первинне</u>	За змістом бібліографічних записів	За місцем розташування в документі	<u>Внутрішньотекстове</u>
	Містить усі обов'язкові елементи, що використовують для загальної характеристики, ідентифікування й пошуку об'єкта посилання.		Застосовують, якщо бібліографічні відомості про твір наведено у виданні вперше.			<u>Комплексне</u>
	<u>Коротке</u>		<u>Повторне</u>			<u>Підрядкове</u>
	Містить частину обов'язкових елементів, які використовують тільки для пошуку об'єкта посилання.		Застосовують, якщо твір згадується двічі чи більше разів.			Використовують за умов, якщо всередині тексту документа його розмістити неможливо або небажано, щоб не переобтяжувати текст. Розміщують як примітку в нижній частині сторінки, відмежовуючи від основного тексту горизонтальною рисою. Пов'язують із текстом документа за допомогою знаків виноски, які подають на верхній лінії шрифту після відповідного фрагменту в тексті (наприклад: Текст ²⁹) та перед підрядковим посиланням (наприклад: ²⁹ Посилання).
						<u>Позатекстове</u>
						Використовують переважно у наукових виданнях у разі багаторазових посилань на одні й ті самі документи задля уникнення повторного подання однакових бібліографічних записів або через їхню велику кількість. Нумерують у межах усього документа або в межах окремих глав, розділів тощо, застосовуючи наскрізне нумерування (арабськими цифрами). Наводять як перелік бібліографічних записів і розміщують наприкінці основного тексту (або після заключної статті, післямови) документа або його складника (Список бібліографічних посилань). Позатекстове бібліографічне посилання пов'язують із фрагментом тексту документа, до якого воно належить, за допомогою знаків виноски, які або виносять на верхню лінію шрифту після відповідного тексту та перед позатекстовим посиланням або складають в одну лінію зі шрифтом основного тексту у квадратних дужках у тексті та без дужок перед позатекстовим посиланням.

Внутрішньотекстове бібліографічне посилання

Може бути у повній чи короткій формі (якщо частину відомостей про джерело цитування подано в тексті). Рекомендовано складати у короткій формі.

Приклади:

- (Форум гірників. Дніпропетровськ, 2005. Т. 4. С. 250-255);
- (Наука та інновації. 2015. Т. 11. № 4. С. 32-37);
- (Дніпропетровськ : Дніпропетр. нац. ун-т, 2003. С. 730); («Майбутнє – аудит» : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. Кривий Ріг, 2014. 434 с.);
- (Вступ до медичної геології. Київ, 2011. Т. 2. С. 422);
- (Бібліотечна планета. 2012. № 2. С. 36–37);
- (Книжкова палата України: сайт. URL: <http://www.ukrbook.net>).

Підрядкове бібліографічне посилання

Можна наводити у повній або короткій формі. Коротку форму застосовують, якщо частину відомостей про джерело цитування подано в тексті.

Приклади:

повна форма

* Петрик О. І. Шлях до цінової стабільності: світовий досвід і перспективи для України : монографія / відп. ред. В. М. Геєць. Київ : УБС НБУ, 2008. С. 302–310.

* Кодекс законів про працю України з постатейними матеріалами : за станом на 1 черв. 2006 р. / Верховна Рада України. Київ : Юрінком Інтер, 2006. С. 19.

коротка форма

* Петрик О. І. Шлях до цінової стабільності: світовий досвід і перспективи для України. Київ, 2008. С. 302–310.

* Кодекс законів про працю України з постатейними матеріалами. Київ, 2006. С. 19.

Якщо текст цитовано не за першоджерелом, то на початку підрядкового бібліографічного посилання наводять пояснювальні слова «Наведено за...», «Цит. за:» («цитовано за...») і зазначають джерело, з якого запозичено текст:

* Цит. за: Столяров Я. В. Технічна механіка. Опір матеріалів. Дніпропетровськ, 1927. С. 54.

У підрядковому бібліографічному посиланні на *електронний ресурс* віддаленого доступу за наявності в тексті бібліографічних відомостей, що його ідентифікують, дозволено зазначати тільки електронну адресу, використовуючи замість слів «Режим доступу» аббревіатуру «URL» або «URI».

У тексті:

Маніфест ІФЛА про Internet: прийнято Сесією Ради ІФЛА 23 серпня 2002 р. / пер. з англ. В. С. Пашкова *.

У підрядковому посиланні:

* URL: <http://archive.ifla.org/III/misc/im-ua.pdf> (дата звернення: 15.06.2023).

У внутрішньотекстовому та підрядковому бібліографічних посиланнях на складник документа (наприклад, статтю з журналу, збірника тощо) дозволено зазначати бібліографічні відомості тільки про ідентифікувальний документ та номер сторінки – за наявністю в його тексті відомостей про автора (якщо він є) та назву.

У тексті:

у статті Глуховського В. П. «Неруйнівний контроль міцності бетону. Стан та перспективи розвитку» подано таке визначення...¹

У підрядковому посиланні:

* Будівництво України. 2013. № 6. С. 15–16.

Позатекстове бібліографічне посилання

Якщо в тексті згадують конкретну частину тексту документа, після неї можна зазначати у квадратних дужках порядковий номер позатекстового бібліографічного посилання та сторінку, на якій подано цей об'єкт посилання. Між поданими відомостями проставляють знак «кома».

У тексті:

[2, с. 28]

У позатекстовому посиланні:

2. Нагайчук Н. Г. Фінанси страхових компаній : навч. посіб. Київ, УБС НБУ, 2010. 527 с.

Якщо записи не нумеровано, в тексті [у квадратних дужках] після згадування подають відомості, що є достатніми для ідентифікування об'єкта посилання [ім'я автора, назва документа тощо].

Якщо посилання в тексті подають на документ, авторами якого є одна, дві чи три особи, [у квадратних дужках] зазначають їхні прізвища, розділяючи знаком «кома».

У тексті:

[Кушнарченко, Удалова]

У позатекстовому посиланні:

Кушнарченко Н. М., Удалова В. К. Наукова обробка документів : навч. посіб. Київ : Знання, 2006. 223 с.

Якщо посилання в тексті подають на документ, авторами якого є чотири та більше осіб, у квадратних дужках зазначають тільки його назву.

У тексті:

[Управління персоналом в умовах економіки знань]

У позатекстовому посиланні:

Управління персоналом в умовах економіки знань : монографія / Азаренкова Г. М. та ін. Київ, 2011. 406 с.

Дозволено у посиланні в тексті скорочувати довгі назви документів, позначаючи останні видалені слова назви знаком «три крапки» (...).

У тексті:

[Програмне управління... , с. 58]

У позатекстовому посиланні:

7. Нелепова А. В., Трибрат Р. О., Бондаренко Л. В. Програмне управління процесами в галузі тваринництва та переробній галузі : навч. посіб. Київ, 2018. 176 с.

Якщо в тексті є посилання на таку саму книгу того самого автора, але видану в іншому році, після прізвища автора зазначають відомості про рік її виходу у світ та сторінки, на яких подано об'єкти посилань, розділяючи ці відомості знаком «кома».

[Парфьонов, 2008, с. 56] [Парфьонов, 2014, с. 230].

Якщо об'єктом позатекстового бібліографічного посилання є багаточастинний документ, у посиланні в тексті потрібно зазначити номер тому (частини) або випуску видання.

У тексті:

[Ушинський, т. 1, с. 192–193]

У позатекстовому посиланні:

Ушинський К. Д. Людина як предмет виховання. Спроба педагогічної антропології : вибр. твори. Київ, 1983. Т. 1. 480 с.

За повторністю наведення посилань на один і той самий об'єкт розрізняють **первинне** та **повторне** бібліографічне посилання.

Повторне бібліографічне посилання

Повторне бібліографічне посилання може бути внутрішньотекстовим, підрядковим і позатекстовим. Повторне бібліографічне посилання на один і той самий документ наводять у скороченій формі за умови, що всі потрібні для ідентифікування та пошуку цього документа бібліографічні відомості зазначено у первинному посиланні на нього.

У повторному **внутрішньотекстовому** посиланні на документ, авторами якого є одна, дві або три особи, подають заголовок бібліографічного запису, основну назву та номер сторінки.

У внутрішньотекстовому повторному посиланні на іншу сторінку одного й того самого документа до слів «Так само» додають номер цієї сторінки.

У повторному **підрядковому** посиланні на документ, авторами якого є одна, дві або три особи, подають заголовок бібліографічного запису, основну назву та номер сторінки.

Якщо у повторному підрядковому посиланні, поданому не після первинного, є бібліографічний запис на один і той самий документ, в ньому подають заголовок бібліографічного запису, а основну назву та наступні за нею повторювані елементи замінюють скороченими словами: «Знач. твір».

Якщо первинне й повторне бібліографічні посилання на одну й ту саму сторінку документа розміщено одне за одним, текст повторного посилання замінюють словами «Там само».

Якщо у складі первинного та повторного **позатекстових** посилань, наведених одне за одним, є аналітичні бібліографічні записи на різні публікації, які розміщено в одному й тому самому періодичному чи продовжуваному виданні, у повторному посиланні замість бібліографічних відомостей про цей документ, що збігаються з відомостями у первинному посиланні, наводять слова «Там само».

У повторному бібліографічному посиланні дозволено застосовувати скорочування довгих назв, позначаючи видалені останні слова назви знаком «три крапки».

Приклад:

первинне:

7. Вища школа як соціальний інститут і механізм соціалізації молоді : монографія / М. І. Михальченко та ін. Київ, 2012. 319 с.

повторне:

14. Вища школа як соціальний інститут С. 238.

У посиланні на документ, авторами якого є чотири та більше осіб, подають основну назву та номер сторінки.

Наприклад:

внутрішньотекстове посилання

первинне:

(Коваленко О. Е. Методика професійного навчання. Харків, 2007. 325 с.)

повторне:

(Коваленко О. Е. Методика професійного навчання. С. 57)

підрядкове посилання

первинне:

¹ Захара І. Лекції з історії філософії. Вид. 2-ге. Львів, 1997. 322 с.

повторне:

³ Захара І. Лекції з історії філософії. С. 77.

позатекстове посилання

первинне:

8. Фінанси суднобудівних підприємств : монографія / І. А. Воробйова та ін. Миколаїв, 2012. 232 с.

повторне:

15. Фінанси суднобудівних підприємств. С. 135.

Якщо в бібліографічному посиланні використано кілька об'єктів посилання, їх об'єднують в одне – **комплексне бібліографічне посилання**.

Комплексні посилання можуть бути внутрішньотекстовими, підрядковими, позатекстовими, а також можуть містити первинні та повторні посилання.

Бібліографічні посилання у складі комплексного посилання розділяють між собою знаком «крапка з комою».

Якщо кілька бібліографічних посилань у складі комплексного мають ідентичні заголовки, у другому й наступних посиланнях ці заголовки можна замінити словами: «Його ж», «її ж», «їх же» (латиною «His», «her», «their»).

У комплексному посиланні ідентичні заголовки можна не наводити. У цьому разі після заголовка в першому посиланні ставлять знак «двокрапка», а перед основною назвою наступного посилання проставляють його порядковий номер.

Приклади:

Підрядкове комплексне посилання:

* Туркот Т. І. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. для студентів ВНЗ. Київ, 2011. С. 128 ; Його ж. Психологія і педагогіка вищої школи в запитаннях і відповідях : навч. посіб. для студентів ВНЗ. Київ, 2011. С. 230.

Позатекстове комплексне посилання:

27. Кузьмінський А. І.: 1) Методика навчання англійської мови в аспекті комунікативно-когнітивного підходу : навч.-метод. посіб. Черкаси, 2011. С. 31 ; 2) Моделювання професійної діяльності майбутнього фахівця в умовах інтеграції України в європейський освітній простір : навч. посіб. Черкаси, 2011. С. 78.

Особливості складання бібліографічного посилання на електронний ресурс локального та віддаленого доступу

Відповідно до п. 7.4 стандарту, «Бібліографічне посилання складають як на електронні ресурси загалом (електронні документи, бази даних, портали чи сайти, веб-сторінки, форуми тощо), так і на їхні складники (розділи та частини електронних документів, порталів чи сайтів; публікації в електронних серіальних документах, повідомлення на форумах тощо) згідно з загальними правилами...».

Джерелами інформації для складання бібліографічного посилання на електронний ресурс є:

- титульний екран;
- основне меню;
- програма;
- головна сторінка сайту чи порталу, що містять відомості про автора, назву, відповідальність, перевидання (версію), місце та рік видання.

Довгу електронну адресу можна переносити на наступний рядок. У цьому разі останнім у першому рядку має бути знак «навискісна риска» (/). Слова «Режим доступу» можна замінювати аббревіатурами URL (Uniform Resource Locator) або URI (Uniform Resource Identifier).

Біланюк О. П. Сучасний стан та перспективи розвитку міжнародного туризму в українсько-польських відносинах // Економіка. Управління. Інновація : електрон. наук. фахове вид. 2012. № 2. URL: http://archive.nbu.gov.ua/e-/journals/eui/2012_2/pdf/12borurv.pdf (дата звернення: 17.06.2023).

Якщо електронний ресурс має унікальний ідентифікатор DOI (Digital Object Identifier – Ідентифікатор цифрового об'єкта) замість електронної адреси стандартом рекомендовано зазначити його ідентифікатор.

Приклад:

Vasilevskyi O. M. Metrological characteristics of the torque measurement of electric motors. International Journal of Metrology and Quality Engineering. 2017. Vol. 8, No. 7. DOI: 10.1051/ijmqe/2017005.

У бібліографічному посиланні на електронні ресурси локального та віддаленого доступу в примітці можна не подавати відомостей про джерело назви («Назва з етикетки диска», «Назва з екрана» тощо).

Дозволено подавати відомості про інше місцезнаходження чи форму електронного ресурсу, використовуючи слова: «Також доступний» (наприклад, «Також доступний у PDF:») чи подібні еквівалентні фрази (як-от, «Відомості доступні також в Інтернеті:»).

Після електронної адреси подають відомості про дату звернення до електронного ресурсу віддаленого доступу: число, місяць і рік (у круглих дужках) після слів «дата звернення».

Приклад:

Позатекстове посилання

4. Конституція України : Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення : 26.04.2024).

Особливості складання бібліографічного посилання на архівний документ

У бібліографічному посиланні на архівний документ відомості про об'єкт посилання відокремлюють від пошукових даних знаком «дві навскісні риски» (//) з проміжками до та після нього.

Підрядкове посилання:

Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки // ЦДАВО України (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3.

Бібліографічне посилання на архівний документ може містити такі елементи:

- заголовок бібліографічного запису (ім'я автора);
- основну назву документа;
- відомості, що належать до назви (пояснюють і доповнюють її);
- відомості про відповідальність (містять відомості про осіб і/або організації, які брали участь у створенні документа);
- пошукові дані архівного документа;
- примітки.

Пошукові дані архівного документа містять такі відомості:

- назву архіву;
- номер архівного фонду;
- номер опису;
- номер справи (одиниці зберігання) за описом;
- місцезнаходження об'єкта посилання (кількість аркушів загалом чи аркуш, на якому подано об'єкт посилання).

Назву архіву подають у вигляді абрєвіатури чи скорочення, які прийнято в архівній галузі. Розшифрування абрєвіатури наводять у списку скорочень, який додають до тексту. Якщо списку скорочень немає, назву архіву подають повністю або скорочують окремі слова та словосполучення згідно з ДСТУ 3582, ДСТУ 7093, ГОСТ 7.12. Повну або скорочену назву архіву можна подавати після абрєвіатури.

Приклади:

ЦДІАК України (Центральний державний історичний архів України, Київ);

ДАСБ України (Держ. архів Служби безпеки України);

ЦДНТА України (Центр. держ. наук.-техн. архів України).

Далі наведено приклади, розроблені на основі ДСТУ 8302:2015 з використанням переважно варіанта для укладання первинних позатекстових посилань у повній формі (для списку посилань).

ПРИКЛАДИ БІБЛІОГРАФІЧНИХ ОПИСІВ ДЛЯ СПИСКУ ПОСИЛАНЬ

КНИГИ

Однотомні видання

Один автор

Величко В. В. Організація рекреаційних послуг : навч. посіб. / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2013. 202 с.

Коренівський Д. Г. Дестабілізуючий ефект параметричного білого шуму в неперервних та дискретних динамічних системах : монографія. Київ : Ін-т математики, 2016. 181 с.

Parker J. Principles of scientific research. 7th ed. London : Editorial, 2017. 301 p.

Два і три автори

Матяш І., Мушка Ю. Діяльність Надзвичайної дипломатичної місії УНР в Угорщині: історія, спогади. Київ : Києво-Могилян. акад., 2005. 397 с.

Тарнавська Г. Я., Марценюк Н. С., Герасимова Т. М. Фінанси : навч. посіб. Львів : Магнолія 2006, 2017. 412 с.

Zhovinsky E. Ya., Kryuchenko N. O., Paparyha P. S. Geochemistry of Environmental Objects of the Carpathian Biosphere Reserve. Kyiv, 2013. 100 p.

Чотири автори

Вітвіцький В. В., Кисляченко М. Ф., Лобастов І. В., Нечипорук А. А. Методика нормування ресурсів для виробництва продукції рослинництва. Київ : Укragenпромпродуктивність, 2006. 106 с.

або:

Методика нормування ресурсів для виробництва продукції рослинництва / В. В. Вітвіцький, М. Ф. Кисляченко, І. В. Лобастов, А. А. Нечипорук. Київ : Укragenпромпродуктивність, 2006. 106 с.

Костенко Т. М., Гудим І. М., Легкий О. М., Кондратенко С. В. Особливості стандартизації змісту освіти дітей з порушеннями зору : навч.-метод. посіб. Київ : Вид. Симоненко О. І., 2019. 179 с.

або:

Особливості стандартизації змісту освіти дітей з порушеннями зору : навч.-метод. посіб. / Т. М. Костенко, І. М. Гудим, О. М. Легкий, С. В. Кондратенко. Київ : Вид. Симоненко О. І., 2019. 179 с.

П'ять і більше авторів

Екологія : навч. посіб. / Б. В. Борисюк та ін. Житомир, 2003. 174 с.

Нова українська школа: порадник вихователю групи продовженого дня у закладах загальної середньої освіти : навч.-метод. посіб. / Г. І. Дмитрів та ін. Львів : Світ, 2019. 223 с.

Electrodes of conductive metallic oxides / J. M. Honig [et al.]. Amsterdam : Elsevier, 1980. 260 p.

*Без автора (під назвою)
Збірники*

Комунальне господарство міст. Сер. Технічні науки та архітектура. Харків, 2017. Вип. 134. 167 с.

Кримінально-процесуальний кодекс України : офіц. вид. : станом на 1 груд. 2005 р. / Верховна Рада України. Київ : Парлам. вид-во, 2006. 207 с.

Становлення та розвиток комунального господарства й комунальної освіти міста Харкова (1873–2012) : бібліогр. покажч. / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ; уклад.: О. М. Штангей, Т. С. Муханова, О. Ф. Сергієнко. Харків, 2012. 118 с.

Матеріали конференцій, з'їздів, тези доповідей

Бібліотечне краєзнавство у культурному просторі України : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., Київ, 2 листоп. 2017 р. Київ : Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв, 2017. 246 с.

Матеріали ІХ з'їзду Асоціації українських банків, 30 черв. 2000 р. : інформ. бюл. Київ, 2000. 117 с.

Синантропізація рослинного покриву України : тези наук. доп. Всеукр. наук. конф., Переяслав-Хмельницький, 27–28 квіт. 2006 р. Переяслав-Хмельницький, 2006. 240 с.

Багатотомні видання

Енциклопедія історії України : у 10 т. Київ : Наук. думка, 2013. Т. 10. 784 с.

Історія Національної академії наук України, 1941–1945 / упоряд.: Л. М. Яременко та ін. Київ : Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, 2007. Джерела з історії науки в Україні. Ч. 1. 563 с. ; Ч. 2 : Додатки. 343 с.

Правова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. / Акад. прав. наук України. Харків : Право, 2009. Т. 2 : Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / заг. ред. Ю. П. Битяк. 576 с.

ІНШІ ВИДАННЯ

Каталоги

Історико-правова спадщина України : кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка ; уклад.: Л. І. Романова, О. В. Земляніщина. Харків, 1996. 64 с.

Національна академія наук України. Анотований каталог книжкових видань 2008 року. Київ : Академперіодика, 2009. 444 с.

Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : кат.-довід. / авт.-упоряд.: М. Зобків та ін. ; Упр. Культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей. Львів : Новий час, 2003. 160 с.

Препринти

Марченко М. І., Кополович А. Д., Яким Б. М. Про точність визначення радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1).

Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т пробл. безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т пробл. безпеки АЕС; 06-1).

Протидія агресивному податковому плануванню в Україні / С. С. Брехов та ін. Ірпінь : Ун-т ДФС України, 2017. 108 с. (Препринт. Наук.-дослід. ін-т фіскал. політики Ун-ту ДФС України).

Авторські свідоцтва

Авторське право на твір 115028 Україна. Методичний підхід до прогнозування рівня захворюваності на COVID-19 з урахуванням поведінкових аспектів довіри до вакцинації за допомогою рядів Фур'є / Васильєва Т. А., Кузьменко О. В., Каща М. О., Коломієць С. В. Заявл. 30.09.2022; опубл. 31.01.2023, Бюл. № 73.

Патенти

Комплексна конструктивна система багатопверхових житлових та громадських будинків : пат. 149284 Україна : МПК⁹ Е 04 Н 1/00, Е 04 В 1/00 / Душин В. В., Шмуклер В. С. (Україна). № u 202102193 ; заявл. 26.04.21 ; опубл. 04.11.21, Бюл. № 44.

Самотвердіюча композиція для ремонту металевих деталей електротранспорту : пат. 69722 Україна : МПК⁹ С 09 J 4/00, С 08 L 33/12 / Волювач С. В., Далека В. Х., Скурихін В. І., Золотов М. С. (Україна) ; Харків. нац. акад. міськ. госп-ва. № u201112719 ; заявл. 31.10.11 ; опубл. 10.05.12, Бюл. № 9.

Спосіб натурних випробувань плит та оболонок різної гаусової кривизни : пат. 115153 Україна : МПК⁹ G 01 M 5/00, G 01 N 3/00 / Шмуклер В. С., Гребенчук С. С., Гапонова Л. В. (Україна) ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. № u201608763 ; заявл. 12.08.16; опубл. 10.04.17, Бюл. № 7.

Дисертації

Вініченко О. М. Система динамічного контролю соціально-економічного розвитку промислового підприємства : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.04. Дніпро, 2017. 424 с.

Влащенко Н. М. Соціально-економічний механізм розвитку санаторно-курортного комплексу регіону : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.05. Харків, 2009. 221 с.

Ус Г. Г. Українська термінологія сімейного права: генеза і структурно-системна організація : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01. Харків, 2019. 232 с.

Автореферати дисертацій

Ачкасов І. А. Управління інноваційними платформами проєктів енергозберігаючих технологій у житлово-комунальному господарстві : автореф. дис. ... канд. техн. наук. Київ, 2008. 18 с.

Гнатенко Н. Г. Групи інтересів у Верховній Раді України: сутність і роль у формуванні державної політики : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02. Київ, 2017. 20 с.

Старовойт С. В. Видавнича діяльність Національної академії наук України у 1918–1933 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук. Київ, 2003. 20 с.

Законодавчі та нормативні документи

Конституція України : станом на 1 верес. 2016 р. / Верховна Рада України. Харків : Право, 2016. 82 с.

Про затвердження Порядку забезпечення доступу вищих навчальних закладів і наукових установ, що знаходяться у сфері управління Міністерства освіти і науки України, до електронних наукових баз даних : наказ М-ва освіти і науки України від 2 серп. 2017 р. № 1110. Вища школа. 2017. № 7. С. 106–107.

Про оренду державного та комунального майна : Закон України від 03.10.2019 р. № 157-IX. Голос України. 2019. 26 груд. (№ 248). С. 2–7.

Звіти про НДР

Дослідження перспектив розвитку медичного туризму в світі та в Україні : звіт про НДР (заключн.) / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; керівник Л. В. Оболенцева ; викон.: С. А. Александрова [та ін.]. Шифр теми 2635/13. № 1116. Харків, 2013. 46 с.

Стандарти

ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ, 2016. 16 с.

ДСТУ 3017:95. Видання. Основні види. Терміни та визначення. Київ, 1995. 47 с.

ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація).

Рецензія

Касьянов Г. Глобальна еволюція людства: культурно-цивілізаційний вимір. Вісн. Кн. палати. 2001. № 12. С. 14–15.

Рец. на кн.: Шейко В. Культура. Цивілізація. Глобалізація (кінець ХІХ–початок ХХ ст.): монографія : у 2 т. Харків, 2001. Т. 1. 520 с. ; т. 2. 400 с.

Малай В. В. [Рецензія]. Історія та географія : зб. наук. пр. Харків : Колегіум, 2017. Вип. 54. С. 205–206. Рец. на кн. : Трубочанінов М. А. Розвиток підсобних промислових виробництв і промислів у селянських господарствах Європейської Росії в епоху цивілізаційних змін кінця ХVІІІ – початку ХХ ст. : монографія. Харків : Колегіум, 2016. 458 с.

Новиков А. О. Образ Марка Кропивницького в художній літературі. Вивчаємо українську мову та літературу. 2008. № 3. С. 36–37.

Рец. на кн. : Козар П. Марко Кропивницький. Слов'янськ : Печат. двор, 2006.

Архівні матеріали

Заява приват-доцента по кафедрі філософії Київського університету П. Світлова від 23.10.1919 про необхідність читання курсу гносеології // Державний архів м. Києва. Ф. 16. Оп. 469. Спр. 381. 13 арк.

Лист Голови Спілки «Чорнобиль» Г. Ф. Лепіна на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Масола щодо реєстрації Статуту Спілки та сторінки Статуту. 14 груд. 1989 р. // ЦДАГО України (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв.

Про відзначення 150-річчя з дня народження видатного вченого Володимира Івановича Вернадського : проект Постанови Верховної Ради України. Документ не було опубліковано. Доступ із інформ.-правової системи «ЛІГА-ЗАКОН». URL: <https://ips.ligazakon.net/document/DF8NS00A>.

ЧАСТИНА ВИДАННЯ

Розділ книги

Наумов М. С. Напрями впливу інтелектуалізації економіки на розвиток ринкових відносин в Україні. *Трансформаційні процеси в суспільстві в умовах інформаційної економіки* : монографія / В. П. Решетило, М. С. Наумов, Ю. В. Федотова ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків, 2014. Розд. 4. С. 213–241.

Ярошевич Н. Б., Чубка О. М., Якимів А. І. Інструменти боргового фінансування суб'єктів підприємництва в Україні: правовий статус, структурна динаміка, податкові наслідки. *Теорія та методологія формування інвестиційно-фінансової стратегії розвитку національного господарства* : монографія / за ред. Л. М. Савчук, А. В. Череп. Дніпро, 2019. С. 55–89.

Boychuk Y. D., Kazachiner O. S. Content And Structure Of General Secondare Educational Establichment Teacher's Inclusi Ve Competence = Теорія та практика впровадження компетентнісного підходу до вищої освіти в Україні : монографія. Відень : [б. в.], 2019. S. 75–83.

Стаття з журналу

Дослідження параметрів фотодіодів для вимірювання енергетичних характеристик оптичного випромінювання видимого діапазону спектру / Ю. Добровольський [та ін.]. *Світлотехніка та електроенергетика*. 2014. № 1. С. 21–33.

Кольцова Я. І., Нікітін С. В. Одержання пористих склокристалічних матеріалів з використанням паливного шлаку. *Питання хімії та хімічної технології*. 2020. № 1. С. 33–38.

Романюк О. М. Шляхи модернізації підприємств водопровідно-каналізаційного господарства. *Водопостачання та водовідведення*. 2013. № 6. С. 16–25.

Стаття з газети

Аврамцев О. Хронограф: події в історії. *Слобідський край*. 2015. 27 січ. С. 8.

Андрущенко В. Академічна недоброчесність як виклик інтелектуальній спроможності нації. *Голос України*. 2018. 20 лип. С. 10.

Величко О. Р., Лисенко Д. П. Відшкодування матеріальних витрат. *Газета про бухгалтерський облік*. 2019. Квітень. С. 16

Стаття зі збірника

Буколова В. В. Обґрунтування вибору первинних показників для оцінювання соціально-економічної безпеки регіону. *Економіка і регіон = Economics and Region* : наук. вісн. / Полтав. нац. техн. ун-т ім. Ю. Кондратюка. Полтава, 2018. № 1 (68). С. 21–28. DOI: 10.26906/eir.2018.68.1010.

Кіщак І. Т. Теоретичні засади економікобезпечної діяльності підприємств в умовах інтеграційних процесів. *Інтеграційні процеси в економіці АПК* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конфер., Миколаїв, 28–30 верес. 2011 р. / гол. ред. В. С. Шибанін. Миколаїв, 2011. С. 5–6.

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ ВІДДАЛЕНОГО ДОСТУПУ

Опис ресурсу загалом

Наукові публікації і видавнича діяльність НАН України. Київ, 2007. URL: <http://www.nas.gov.ua/publications> (дата звернення: 19.03.2023).

Електронний каталог ХДНБ ім. В. Г. Короленка // Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка : сайт. Харків, 1991– . URL: <http://korolenko.kharkov.com/cgi-bin/wcatalog/irbisLNG=uk&C21COM=F&I21DBN> (дата звернення: 29.03.2021).

Опис частини електронного ресурсу

Квасневська Н. Д. Проблеми адміністративно-правового забезпечення судоустрою в Україні. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2015. № 3. С. 3–6. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pupch_2015_3_3.pdf (дата звернення: 19.09.2023).

Писаревський І. М., Угоднікова О. І. Управління сталим розвитком туризму : конспект лекцій : для студентів ден. та заоч. форми навч. освіт. рівня «магістр» спец. 073 – Менеджмент, 242 – Туризм / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 84 с. URL: <http://eprints.kname.edu.ua/49954/> (дата звернення: 29.03.2021).

Garfield E. More on the ethics of scientific publication: abuses of authorship attribution and citation amnesia undermine the reward system of science. *Essays of an information scientist*. URL: <http://www.garfield.library.upenn.edu/essays/v5p621y1981-82.pdf> (Lastaccessed: 16.04.2023).

Приклади внутрішньотекстових бібліографічних посилань

(Історія однієї фотографії: спроба самопрезентації / упоряд., передм. І. Дацюк. Київ : Спадщина, 2007. С. 7.)

(Васильєв В. В. Система адаптації робітників до професійної діяльності. Київ : Вища освіта, 1999. 300 с.)

(Ткач А. А. Інституціональні основи ринкової інфраструктури / НАН України, Об'єднаний ін-т економіки. Київ : Об'єднаний ін-т економіки НАНУ, 2005. 296 с.)

(Аксьонова Л. В., Гридін В. Т. Сучасні тести для дівчат / пер. О. А. Росинська. Донецьк : БАО, 2004. С. 367)

(Козик В. В., Панкова Л. А., Даниленко Н. Б. Міжнародні економічні відносини. 3-тє вид., перероб. і допов. Київ : Знання-Прес, 2002. С. 245)

(Панько Т. І., Кочан І. М., Мацюк Г. П. Українське термінознавство. Львів : Світ, 1994. 216 с.)

(Козіна Ж. Л. Теоретичні основи і результати практичного застосування системного аналізу в наукових дослідженнях в області спортивних ігор // Теорія та методика фізичного виховання. 2007. № 6. С. 15–18)

Приклади підрядкових бібліографічних посилань

⁸ Географія : слов.-довід. / [авт.-уклад. Ципін В. Л.]. Харків : Халімон, 2006. С. 155.

¹⁴ Кодекс законів про працю України з постатейними матеріалами : офіц. текст : станом на 1 черв. 2006 р. Київ : Юрінком Інтер, 2006. С. 16.

²³ Макарова М. В. Електронна комерція : посібник. Київ : Академія, 2002. 272 с.

⁴³ Адаменко І. І., Булавін Л. А. Фізика рідин та рідинних систем : підручник. Київ, 2006. С. 589.

⁵ Енциклопедія видавничої справи : [навч. посіб.] / В. П. Ткаченко [та ін.]. Харків : Прапор, 2008. 319 с.

¹² Методика нормування ресурсів для виробництва продукції рослинництва / В. В. Вітвіцький [та ін.]. Київ : НДІ «Укراгропромпродуктивність», 2006. 106 с.

² Природно-ресурсний потенціал сталого розвитку України / Б. М. Данилишин [та ін.] ; НАНУ. Київ : РВПС, 1999. С. 64.

⁴ Гранчак Т., Горовий В. Інформаційно-аналітичні структури бібліотек в умовах демократичних перетворень // Бібл. вісн. 2006. № 6. С. 14–17.

Приклади комплексних бібліографічних посилань

Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. для студентів ВНЗ. Київ, 2014. С. 179.

Його ж. Педагогіка : навч. посіб. Київ, 2009. С. 230.

Шевчук В. О. Муза Роксоланська : Українська література XVI–XVIII століть : у 2 кн. Кн. 1. Ренесанс. Бароко. Київ, 2004. С. 227–334.

Його ж. Кн. 2. Розвинене бароко. Пізнє бароко. Київ, 2005. С. 338–339.

Стецкевич В. В. Воєнно-мобілізаційна кампанія в Україні у перший період війни (червень 1941р. – липень 1942 р.) : історіограф. проблеми. Кривий Ріг, 2009. С. 76.

Його ж.

Україна в початковий період війни: історіографія проблеми в контексті сучасного розвитку історичної науки. Дніпропетровськ, 1992. С. 19.

Рибалка В. В.: 1) Методологічні проблеми наукової психології : посібник. Київ : Талком, 2017. С. 24–47 ; 2) Психологія та педагогіка праці особистості: від обдарованості дитини до майстерності дорослого : посібник. Київ : Ін-т обдарованої дитини, 2014. С. 21.

Кузьмінський А. І.: 1) Методика навчання англійської мови в аспекті комунікативно-когнітивного підходу : навч.-метод. посіб. Черкаси, 2011. С. 31 ; 2) Моделювання професійної діяльності майбутнього фахівця в умовах інтеграції України в європейський освітній простір : навч. посіб. Черкаси, 2011. С. 78.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бібліографічні посилання: загальні положення та правила складання (ДСТУ 8302:2015) [Електрон. ресурс] : презентація / Наук. б-ка НаУКМА ; [уклад. Т. О. Патрушева]. – Електрон. текст. дані. – Київ, 2016. – Режим доступу: <https://www.slideshare.net/naukmalibrary/83022015>, вільний (дата звернення: 12.06.2023). – Назва з екрана.
2. Бібліографічне посилання (загальні правила складання) відповідно до ДСТУ 8302:2015, запровадженого в дію в Україні 01.07.2016 : метод. рек. / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди, наук. б-ка ; уклад. Т. І. Неудачина ; відп. ред. О. Г. Коробкіна. – Харків : ХНПУ, 2020. – 42 с.
3. Бібліографічне посилання: загальні положення та правила складання [Електрон. ресурс] : презентація / Наук. б-ка Харків. нац. мед. ун-ту ; [уклад. С. А. Кравченко]. – Електрон. текст. дані. – Харків, 2016. – Режим доступу: <http://repo.knmu.edu.ua/handle/123456789/14078>, вільний (дата звернення: 12.06.2023). – Назва з екрана.
4. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічні посилання. Загальні положення та правила складання. – Чинний від 2016–07–01. – Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. – 16 с.
5. Міжнародні стилі цитування та посилання в наукових роботах : метод. рек. / автори-уклад.: О. Боженко, Ю. Корян, М. Федорець ; редкол.: В. С. Пашкова, О. В. Воскобойнікова-Гузєва, Я. Є. Сошинська, О. М. Бруй ; Наук-техн. б-ка ім. Г. І. Денисенка Нац. техн. ун-ту України «Київ. політехн. ін-т ім. Ігоря Сікорського», Укр. бібл. Асоціація. – Київ : УБА, 2016. – 117 с.
6. Приклади оформлення використаних джерел : відповідно до Нац. стандарту України ДСТУ 8302:2015 [Електронний ресурс] / ВД «Академперіодика» НАН України. – Електрон. текст. дані. – Київ, 2016. – Режим доступу: <http://histj.oa.edu.ua/assets/files/Posylannia.pdf>, вільний (дата звернення: 12.06.2023). – Назва з екрана.
7. Приклади оформлення списку використаних джерел, відповідно до ДСТУ 8302:2015 [Електронний ресурс] / Наук. б-ка Нац. юрид. ун-ту ім. Ярослава Мудрого ; [уклад. О. І. Самофал]. – Електрон. текст. дані. – Харків, 2017. – Режим доступу: <http://library.nlu.edu.ua/biblioteka/sait/nauka/gost/spisok-DSTU.pdf>, вільний (дата звернення: 27.03.2023). – Назва з екрана.
8. Про вищу освіту України [Електронний ресурс] : Закон України від 16.04.2017р. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>, вільний (дата звернення: 13.06.2023). – Назва з екрана.
9. Про внесення поправок у ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» // Інформ. покажч. стандартів. – 2016. – № 12. – С. 103.
10. Про затвердження Вимог до оформлення дисертацій : Наказ М-ва освіти і науки України № 40 від 12.01.2007 р. // Інформ. зб. та комент. М-ва освіти і науки України. – 2017. – № 4. – С. 75–84. – Існує електронна версія. (Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17>, вільний).

Електронне виробничо-практичне видання

БІБЛІОГРАФІЧНЕ ПОСИЛАННЯ
(загальні правила складання)
ВІДПОВІДНО ДО ДСТУ 8302:2015,
ЗАПРОВАДЖЕНОГО В ДІЮ В УКРАЇНІ 01.07.2016

Методичні рекомендації

2-ге видання, перероблене та доповнене

Укладач:

Гетьманова Тетяна Олександрівна

Відповідальний за випуск: *В. О. Статкус*

Комп'ютерний набір і верстання:

Т. О. Гетьманова

Видавець і виготовлювач:

Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Маршала Бажанова, 17, Харків, 61002

Електронна адреса: office@kname.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК № 5328 від 11.04.2017.